

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ
СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ

ТЕЗИ ДОПОВІДЕЙ

**Всеукраїнська науково-практична конференція
«Сучасні тенденції та розвиток соціально-
економічних систем»**

*в межах реалізації проєкту Erasmus+ Jean Monnet Module
«Інституційні трансформації фінансової системи в епоху
цифрової економіки: досвід ЄС для України»
(Грантова Угода № 101127532).*

29 квітня 2026 р.
м. Харків

Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції «Сучасні тенденції та розвиток соціально-економічних систем»: (в межах реалізації проєкту Erasmus+ Jean Monnet Module «Інституційні трансформації фінансової системи в епоху цифрової економіки: досвід ЄС для України» (Грантова Угода № 101127532): тези доповідей, 29 травня 2026 р. – Харків: Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця, 2026.

Наведені тези пленарних та секційних доповідей за теоретичними та практичними результатами наукових досліджень і розробок. Представлені результати теоретичних і практичних досліджень у галузі економіки, управління, підприємництва, готельно-ресторанного та туристичного бізнесу, публічного управління, фінансової системи та облікових практик, а також правничих наук.

Відповідальний за випуск:

Власенко Т. А.

Роботи надруковані з авторських оригіналів, що надані оргкомітету, за авторської редакції.

Електронний варіант матеріалів конференції доступний на сайті конференції:

<http://www.kafepm.hneu.edu.ua/>

<i>Пензева Ксенія Олександрівна,</i> ВИКОРИСТАННЯ СУЧАСНИХ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ПІДПРИЄМНИЦЬКІЙ ДІЯЛЬНОСТІ	73
<i>Погребняк Дар'я Ігорівна</i> ШЛЯХИ ФОРМУВАННЯ АНТИКРИЗОВОЇ ПОЛІТИКИ ПІДПРИЄМСТВА	76
<i>Руденко Вікторія Олександрівна, Братішко Артур Олегович</i> УДОСКОНАЛЕННЯ СИСТЕМИ СТРАТЕГІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ	78
<i>Свідерська Інна Миколаївна, Підручняк Роман Павлович</i> ТРАНСФОРМАЦІЯ ФІНАНСОВОГО УПРАВЛІННЯ ЧЕРЕЗ ПРИЗМУ СТАЛОГО РОЗВИТКУ	81
<i>Собакар Маргарита Вікторівна, Козут Анна Сергіївна</i> СУЧАСНІ ПІДХОДИ ТА ІНСТРУМЕНТИ УПРАВЛІННЯ DIGITAL- КОМУНІКАЦІЯМИ БРЕНДУ В INSTAGRAM	83
<i>Федотова Ірина Володимирівна, Бочарова Надія Аваківна</i> СТЕЙКХОЛДЕР-ОРІЄНТОВАНІ СТРАТЕГІЇ ПІДПРИЄМСТВ У НОВІЙ ЕКОНОМІЧНІЙ РЕАЛЬНОСТІ	86
<i>Хорасанова Марина Дмитрівна</i> ФОРМУВАННЯ СТРАТЕГІЇ ПІДВИЩЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ ПІДПРИЄМСТВА В УМОВАХ СУЧАСНИХ ВИКЛИКІВ	89
<i>Yasynskyi Illia</i> MODERN DIGITAL MARKETING TOOLS FOR TRADE COMPANIES	91
<u>Секція 2. Інституційні зміни фінансової системи в умовах цифрової економіки: Європейський та український контекст.</u>	93
<i>Алексєєнко Інна Іллівна</i> ФІНАНСОВА ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЯ ТА ІНВЕСТИЦІЙНА СПРОМОЖНІСТЬ ГРОМАД: ЄВРОПЕЙСЬКІ ОРІЄНТИРИ ДЛЯ УКРАЇНИ	93
<i>Антоненко Оксана Іванівна</i> АНАЛІЗ ДІЯЛЬНОСТІ СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ ГАЛУЗІ ПОШТОВОГО ЗВ'ЯЗКУ: ДОСВІД ЄС І УКРАЇНИ	95
<i>Багацька Катерина Володимирівна</i> СИСТЕМА КРІ У ФІНАНСОВОМУ УПРАВЛІННІ КОМУНАЛЬНИХ ПІДПРИЄМСТВ В УМОВАХ КОРПОРАТИЗАЦІЇ	98
<i>Бафталовська Вероніка Ігорівна</i> ЦИФРОВІЗАЦІЯ, ЯК ПРОЦЕС ПІДВИЩЕННЯ ПРОЗОРОСТІ БЮДЖЕТІВ САМОВРЯДУВАННЯ У КОНТЕКСТІ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІНТЕГРАЦІЇ УКРАЇНИ	101

Окрему увагу слід приділити інноваційному розвитку як невід'ємній складовій антикризового управління. Впровадження сучасних технологій, цифровізація бізнес-процесів, модернізація виробничих систем та використання інноваційних підходів до управління сприяють підвищенню ефективності діяльності підприємства, зниженню витрат і розширенню його конкурентних можливостей на ринку.

Антикризова політика підприємства є важливим інструментом забезпечення його стабільного функціонування та розвитку в умовах нестабільного зовнішнього середовища. Її формування потребує комплексного підходу, який охоплює фінансовий аналіз, систему управління ризиками, стратегічне планування та впровадження інноваційних рішень.

Ефективність антикризового управління значною мірою залежить від своєчасного виявлення кризових явищ, здатності підприємства до швидкої адаптації та якості прийнятих управлінських рішень [8]. Важливу роль відіграє також оптимізація витрат, раціональне використання ресурсів та розвиток людського капіталу.

Лише системне поєднання стратегічних, організаційних та інноваційних заходів дозволяє підприємству підвищити свою стійкість, зменшити вплив кризових факторів і забезпечити довгострокову конкурентоспроможність.

Перелік використаних джерел

1. Бланк І. О. Фінансовий менеджмент. – Київ: Ніка-Центр, 2019.
2. Василенко В. О. Антикризове управління підприємством. – Київ: Центр навчальної літератури, 2020.
3. Коваленко М. А. Економіка підприємства. – Харків: ХНЕУ, 2021.
4. Мескон М., Альберт М., Хедоури Ф. Основи менеджменту. – Київ: Діалектика, 2018.
5. Porter M. Competitive Strategy: Techniques for Analyzing Industries and Competitors. – New York: Free Press, 2008.
6. Офіційний сайт Державної служби статистики України. – Режим доступу: <https://www.ukrstat.gov.ua>
7. OECD. SME and Entrepreneurship Outlook. – Paris: OECD Publishing, 2023.
8. European Commission. Digital Transformation of Enterprises. – Brussels, 2022.

УДК 658.012.2

УДОСКОНАЛЕННЯ СИСТЕМИ СТРАТЕГІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ

Руденко Вікторія Олександрівна, PhD, викладач кафедри економіки підприємства та організації бізнесу, Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця, viktoriya.rudenko@hneu.net

Братішко Артур Олегович, здобувач 4 курсу спеціальності 051 «Економіка» освітньо-професійної програми «Економіка підприємства», Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця, ebmw.e46.bao@gmail.com

В умовах високої мінливості ринкового середовища, посилення конкуренції та дії кризових чинників зростає значення стратегічного управління як інструменту забезпечення довгострокової конкурентоспроможності підприємства. Удосконалення системи стратегічного управління дає змогу не лише адаптувати діяльність підприємства до зовнішніх змін, а й сформуванню передумови для його стійкого розвитку.

Стратегічне управління доцільно розглядати як безперервний процес формування, реалізації та коригування стратегічних рішень, спрямованих на досягнення довгострокових цілей підприємства з урахуванням стану його ресурсного потенціалу та впливу зовнішнього середовища.

Ключовими ознаками стратегічного управління є довгострокова орієнтація, системність, адаптивність та комплексність. Їх реалізація забезпечує узгодженість управлінських рішень,

своєчасне реагування на зміни зовнішнього середовища та підвищення результативності діяльності підприємства.

Процес стратегічного управління складається з низки взаємопов'язаних етапів: формування місії підприємства, постановка стратегічних цілей, проведення стратегічного аналізу, розробка та вибір стратегії, її реалізація, а також контроль і коригування. Така послідовність забезпечує системний підхід до управління та підвищує обґрунтованість управлінських рішень.

Результати аналізу діяльності ТОВ «Колос Шипуватого» засвідчили загалом позитивну динаміку його розвитку. Зокрема, встановлено зростання чистого доходу та прибутку, а також підвищення ефективності використання ресурсів. Це дає підстави стверджувати про наявність потенціалу для подальшого розвитку підприємства.

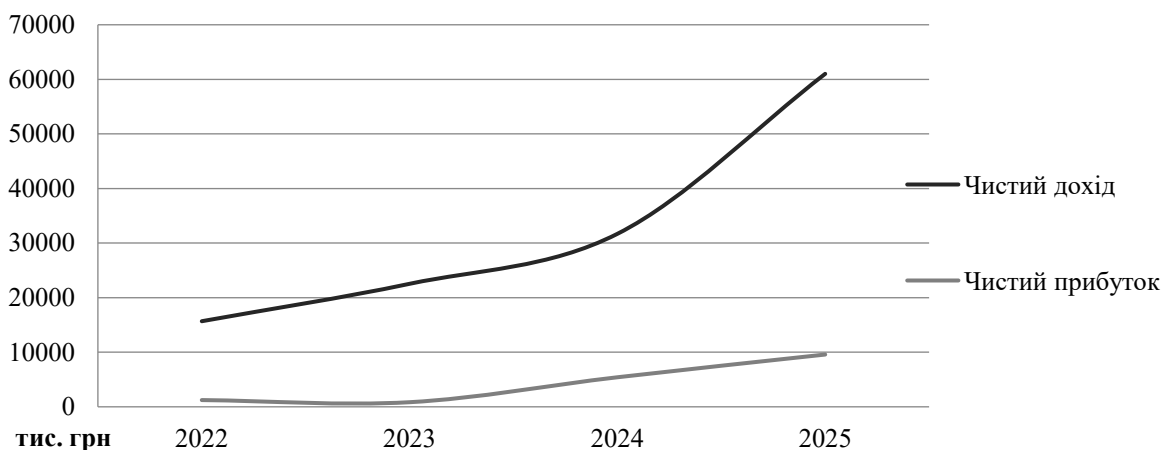

Рис. 1. Динаміка чистого доходу та чистого прибутку ТОВ «Колос Шипуватого» за 2022–2025 рр. Джерело: побудовано авторами на основі [1].

Разом із тим, діяльність підприємства супроводжується низкою проблем і ризиків. Зокрема, воно значною мірою залежить від зовнішніх факторів, таких як економічна нестабільність, військові дії, коливання цін на продукцію та природно-кліматичні умови. Крім того, обмеженість трудових ресурсів і нестабільність дебіторської заборгованості негативно впливають на ефективність діяльності підприємства. Динаміку чистого доходу та чистого прибутку ТОВ «Колос Шипуватого» за 2022–2025 рр. наведено на рис. 1. Ці дані засвідчують стійку тенденцію до зростання чистого доходу підприємства упродовж 2022–2025 рр. Чистий прибуток змінювався нерівномірно, однак у 2024–2025 рр. також виявив висхідну динаміку, що може свідчити про підвищення результативності господарської діяльності.

Важливе місце у стратегічному управлінні займає аналіз зовнішнього та внутрішнього середовища підприємства. Для цього застосовуються такі інструменти, як SWOT-аналіз, PEST-аналіз, аналіз конкурентного середовища та оцінка фінансово-економічних показників. Застосування зазначених інструментів дає змогу визначити сильні та слабкі сторони підприємства, а також можливості й загрози його розвитку. Результати SWOT-аналізу наведено в табл. 1.

Результати SWOT-аналізу дають підстави стверджувати, що підприємство має достатній внутрішній потенціал для розвитку, однак його реалізація істотно залежить від зовнішніх ризиків, насамперед військово-економічного характеру. Це зумовлює необхідність удосконалення стратегічного управління на засадах адаптивності та ризик-орієнтованості.

З огляду на це, вдосконалення системи стратегічного управління підприємства має здійснюватися комплексно та охоплювати ключові аспекти його діяльності. Теоретичні основи стратегічного управління досліджували такі науковці, як С. Білоус [2], М. Вовк [3], І. Перерва [4], О. Рудницька [5], О. Другова, В. Руденко та ін. [6], які обґрунтували необхідність орієнтації підприємства на довгостроковий розвиток, формування конкурентних переваг та адаптацію до змін у зовнішньому середовищі.

Сучасні підходи до стратегічного управління передбачають поєднання класичних інструментів стратегічного планування з гнучкими методами управління, цифровими аналітичними рішеннями та механізмами оперативного коригування управлінських дій. Для підприємств, що функціонують в умовах високої невизначеності, така інтеграція є передумовою підвищення обґрунтованості стратегічних рішень.

Таблиця 1

SWOT-аналіз ТОВ «Колос Шипуватого»

Сильні сторони (S)	Слабкі сторони (W)
наявність власної матеріально-технічної бази	залежність від погодних умов
позитивна динаміка доходів	обмежена кількість працівників
досвід функціонування в аграрній сфері	нестабільність дебіторської заборгованості
Можливості (O)	Загрози (T)
розширення ринку збуту	військові дії в регіоні
впровадження нових технологій	зміни цін на продукцію
залучення інвестицій	економічна нестабільність

Джерело: побудовано авторами на основі [1].

Одним із напрямів удосконалення системи стратегічного управління є впровадження сучасних методів оцінювання результативності, зокрема КРІ та збалансованої системи показників. Їхнє використання дає змогу пов'язати стратегічні цілі підприємства з конкретними кількісними індикаторами та забезпечити контроль за рівнем їх досягнення.

Перспективними напрямками вдосконалення стратегічного управління підприємством є технологічна модернізація виробничих процесів, розширення каналів збуту та підвищення ефективності управління персоналом. Реалізація цих заходів сприятиме зростанню продуктивності, зміцненню ринкових позицій і підвищенню адаптивності підприємства до змін у зовнішньому середовищі.

Використання таких інструментів, як КРІ, збалансована система показників, бенчмаркінг та економіко-математичні методи, забезпечує комплексне оцінювання діяльності підприємства й підвищує якість стратегічних рішень.

Важливим напрямом удосконалення стратегічного управління також є підвищення якості стратегічного контролю та моніторингу результатів діяльності підприємства. Ефективна система контролю дозволяє своєчасно виявляти відхилення від запланованих показників, оцінювати результативність реалізації обраної стратегії та оперативно вносити необхідні корективи. У сучасних умовах особливого значення набуває використання цифрових інструментів аналізу даних, які забезпечують швидку обробку інформації та підвищують точність управлінських рішень. Крім того, регулярний моніторинг зовнішнього середовища та внутрішніх процесів сприяє формуванню гнучкої системи управління, здатної ефективно реагувати на зміни та мінімізувати вплив ризиків, що в кінцевому підсумку забезпечує підвищення стійкості та конкурентоспроможності підприємства.

Отже, результати проведеного аналізу підтвердили доцільність удосконалення системи стратегічного управління ТОВ «Колос Шипуватого» на основі поєднання адаптивних підходів, сучасних інструментів оцінювання результативності та посилення стратегічного контролю. Це створює передумови для підвищення конкурентоспроможності підприємства та зміцнення його стійкості в умовах нестабільного зовнішнього середовища.

Перелік використаних джерел:

1. ТОВ «Колос Шипуватого» (ЄДРПОУ 34173340)

URL: <https://tripoli.land/ua/farmers/harkovskaya/velikoburlutskiy/kolos-shipuvatogo-34173340>

2. Білоус С.П., Трохименко А.С., Камінський В.В. Стратегічне управління розвитком підприємства в умовах кризи та військових викликів. *Економіка та суспільство*. 2024. № 68. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-68-62>

3. Вовк М. Стратегічне управління потенціалом підприємств під впливом військових дій в Україні. *Український економічний часопис*, 2025. № 10, 17–20. <https://doi.org/10.32782/2786-8273/2025-10-3>

4. Перерва І., Єдинак В. Стратегічне управління підприємством як основний інструмент в руках сучасного керівника. *Innovation and Sustainability*. 2022. № 3, 159–164. DOI: <https://doi.org/10.31649/ins.2022.3.159.164>

5. Рудницька О., Комаровський А. Стратегічне управління підприємством як важлива складова системи менеджменту. *Економіка та суспільство*, 2023 № 57. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-57-128>

6. Druhova, O., Rudenko, V., Xinpeng, C., Yan, H. Synergy of organizational structure and anti-crisis strategies in ensuring enterprise stability. *Sustainable development of economy*. 2024. № 3(50). P. 187-194. DOI: <https://doi.org/10.32782/2308-1988/2024-50-28>

УДК 658.14

ТРАНСФОРМАЦІЯ ФІНАНСОВОГО УПРАВЛІННЯ ЧЕРЕЗ ПРИЗМУ СТАЛОГО РОЗВИТКУ

Свідерська Інна Миколаївна, к.е.н., доцент, доцент кафедри корпоративних фінансів і контролінгу, Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана, sviderska@ukr.net

Підручняк Роман Павлович, аспірант, Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана, roman.pidruchnyak@gmail.com

Прикладний характер фінансового менеджменту вимагає його сучасності, гнучкості та адаптивності до зовнішніх умов економічного й геополітичного середовища, а також до внутрішніх характеристик компанії, її ресурсів, економічного потенціалу та цілей власників. Глобальні тренди, економічні закони та теорії мають вагомий вплив на компанії, а прагнення до сталого розвитку, протидія світовим періодичним (циклічним) кризам, диджиталізація, вартісно-орієнтоване управління, антикризове управління з деталізацією щодо управління в умовах війни надає фінансовому управлінцю як можливості для зростання, так і обмеження в прийнятті рішень.

Сучасний економічний світ вимагає від фінансового директора певних змін у фокусі уваги в роботі та трансформації набору компетенцій. У національному вимірі це може посилюватися воєнними викликами, високою інфляцією, відтоком капіталу, релокацією бізнесу, пошуком альтернативних джерел фінансування – і це відбувається тоді, коли в глобальному науковому розумінні можуть змінюватися парадигми, наукові підходи та вчення. Здійснено спробу узагальнити точки зору різних авторів щодо сучасної ролі та функцій фінансового менеджера, а також його основних професійних викликів в умовах парадигми сталого розвитку.

Аналіз досліджень Рашкована В., Кухара М., Заярнюка О. щодо набору компетенцій сучасного фінансового менеджера та зміни його функцій кожного десятиліття, є цікавим дослідженням з точки зору історичної періодизації та глибокого розуміння зон відповідальності фінансового менеджера в компанії.

О. Заярнюк детально дослідила актуальні ключові зміни в фінансовому менеджменті в контексті сталого розвитку, зазначивши, що управління фінансами відбувається з урахуванням екологічних та соціальних факторів і ризиків, інтеграції принципів сталого розвитку у фінансову стратегію підприємства, виявлення нових фінансових джерел розвитку бізнесу (зелені фінанси), а також звітування про виконання критеріїв сталого розвитку [1].